

Rijkswaterstaat Midden-Nederland
Mevrouw
Postbus 2232
3500 GE UTRECHT

Postbus 55
8200 AB Lelystad

Telefoon
(0320)-265265
Fax
(0320)-265260
E-mail
provincie@Flevoland.nl
Website
www.flevoland.nl

Verzenddatum
18 april 2018

Bijlagen

Uw kenmerk

Ons kenmerk
2218969

Onderwerp

Wet natuurbescherming: wijziging vergunning versterking Houtribdijk

Geachte mevrouw

Op 19 oktober 2016 hebben wij vergunning afgegeven (kenmerk 1970644) voor zandwinning in het Markermeer ten behoeve van de versterking van de Houtribdijk alsmede de aanleg van Trintelzand. Op 26 februari 2018 hebben wij uw verzoek ontvangen om de vergunning te wijzigen. De wijziging heeft betrekking op de aanleg van Trintelzand A+ en aanpassing van voorschrift 6 van de vergunning. Wij hebben besloten met uw verzoek tot wijziging van de vergunning in te stemmen. Hierbij ontvangt u ons besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs. T. van der Wal

L. Verbeek

Overwegingen

Op 26 februari 2018 hebben wij het verzoek van vergunninghouder ontvangen om de vergunning (kenmerk 1970644) te wijzigen. De wijziging heeft betrekking op de aanleg van Trintelzand A+ en aanpassing van voorschrift 6 van de vergunning. In het oorspronkelijke ontwerp van Trintelzand A is ervan uitgegaan dat er op het opgespoten Holocene materiaal daar waar risico is op afslag, vertroebeling en een teveel aan voedingsstoffen in de waterbodem een deklaag van zand wordt aangebracht. Voor het opspuiten van Trintelzand is daarom voorschrift 6 opgenomen in de afgegeven vergunning: op de geplande locatie van Trintelzand mag ondiep zand worden gewonnen, ook als de bodem minder dan -2 m NAP diep is. Toegepast meerbodemmateriaal (in Trintelzand) wordt afgedekt met een laag van 30 cm zand waar risico is voor afslag, vertroebeling of teveel voedingsstoffen in de ondiepe waterbodem. Het gebied waar ondiepe zandwinning plaatsvindt op de locatie van Trintelzand, alsmede het gebied waar verondiept wordt, worden niet met een egale bodem opgeleverd. Deze bodem moet voldoende reliëf hebben.

Het nieuwe ontwerp maakt afdekking met zand niet nodig: In het ontwerp van het grotere Trintelzand (A en A+) zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als in het oorspronkelijke ontwerp met dien verstande dat er meer sprake is van vooroeverdammen en compartimenteringsdammen. De compartimenteringsdammen en de vooroeverdam worden uiteindelijk op meerdere locaties verlaagd, zodat wateruitwisseling tussen de compartimenten onderling en het Markermeer mogelijk is. Maar in eerste instantie (tijdens de aanlegfase) worden de vooroeverdam en compartimenteringsdammen beide als een gesloten ring aangelegd. Binnen deze gesloten ringen wordt Holoceen materiaal ingebracht om de ontworpen dieptes te creëren. Hierdoor kan geen opgelost sediment uit het werkgebied Trintelzand A en A+ (hierna genoemd Trintelzand A+) het Markermeer in stromen. Nadat het opspuiten is beëindigd en het sediment voldoende is bezonken zullen de ontworpen verlagingen in beide dijkringen worden gerealiseerd, zodat uitwisselingen tussen de compartimenten onderling en het Markermeer plaats kan vinden.

Vertroebeling

De verschillende dammen (luwteranden en compartimenteringsdammen) binnen Trintelzand A+ zijn zodanig gepositioneerd dat golfwerking binnen de compartimenten zoveel mogelijk wordt beperkt. De korte strijklengten, in combinatie met het relatief ondiepe water, zorgen ervoor dat lokale golfgroei binnen Trintelzand A+ zeer beperkt blijft, waardoor ook de kans op vertroebeling ten gevolge van het opwoelen van fijn materiaal in de toplaag beperkt is. Bovendien worden niet alle compartimenten gevuld met holoceen materiaal; waardoor de bodem op die plaatsen feitelijk ongestoord blijft.

Afslag

De buitenrand van Trintelzand A+ wordt tegen afslag beschermd door een harde bekleding (stortsteen); ter voorkoming van erosie van de belangrijkste luwtedam. Het luwe gebied achter de buitenrand bestaat volledig uit zand en holoceen klei/slib. Door de gekozen configuratie van de compartimenteringsdammen zal de mate van erosie en/of afslag binnen het gebied Trintelzand A+ beperkt blijven. Dit komt doordat golfslag van buitenaf wordt geremd door de stenen buitenrand en doordat lokale golfgroei zeer beperkt is door de korte strijklengten binnen de compartimenten.

Doorstroming

Een potentieel nadeel van de vooroeverdam en compartimentering binnen Trintelzand A+ is dat de mate van doorstroming te beperkt is waardoor stagnant water kan ontstaan. In het ontwerp van Trintelzand A+ wordt dit voorkomen door (a) voldoende verlagingen aan de brengen in de buitenrand (de vooroeverdam) van het natuurgebied (dynamiek toelaten), (b) door ruimte vrij te houden tussen de binnengrens van Trintelzand A+ en het zandlichaam van de zachte versterking (waardoor een doorstroomgeul aanwezig is), en (c) door het kruinniveau van de compartimenteringsdammen te beperken (mogelijkheid tot overstromen plas-dras zone).

Nutriënten

Bij het ontwerpen van Trintelzand A+ is zoveel mogelijk rekening gehouden met vijf ontwerpprincipes, waarmee verwacht wordt dat er zich een gezonde nutriënten huishouding gaat ontwikkelen in Trintelzand A+.

1. Ondiep watersysteem aanleggen, flauw aflopende taluds waarbij het open water in het moerasdeel niet dieper is dan circa 0,7-1 m;
2. Verhouding ondiep water (< 0,7)/land/moeras 50:50 of 40:60;
3. Luwte creëren, strijklengte beperken (<200 m);
4. Natuurlijk verloop peilfluctuatie (zomer laag, winter hoog) met tijdelijk droogvallende oevers (+/- 50 cm fluctuatie);
5. Ontwikkeling van waterplanten vanaf beginfase stimuleren.

Positieve effecten op visdief

Broedbiotoop

Trintelzand A+ is in feite een grotere versie van Trintelzand A. De toe te passen habitats zijn dezelfde en de percentuele verdeling ervan zijn (min of meer) overgenomen. De nieuwe vooroeverdammen, compartimenteringsdammen en zandplaten worden met zand opgebouwd. De buitenrand van de vooroeverdam wordt met stortsteen bedekt. Deze zandige dammen en platen vormen zeer geschikt broedgebied voor groundbroeders zoals de visdief vanwege enerzijds het aanwezige biotoop en anderzijds de geïsoleerde ligging. Visdief nestelt namelijk bij voorkeur op de grond, tussen gras en lage kruiden, en op zand- en kiezelbodem of schelpenbanken, waarmee de zandige dammen en zandplaten geschikt biotoop vormen. Daarnaast staan de dammen en platen van Trintelzand A+ niet in vaste verbinding met de Houtribdijk, waardoor deze geïsoleerd liggen. Waar er in het originele ontwerp van Trintelzand A circa 7,5 ha broedgebied was ontworpen, is dat in het nieuwe ontwerp van Trintelzand A+ 26 ha. Derhalve komt er als gevolg van de aanleg van Trintelzand A+ per saldo meer broedgebied beschikbaar voor de visdief. Omdat de dammen reeds in zand worden uitgevoerd is het bedekken van de vooroeverdammen met 30 cm zand onnodig. Rijkswaterstaat stelt dan ook voor de eis tot afdekking met 30 cm zand te laten vervallen.

Foerageerbiotoop

Er treedt een positief effect op visetende vogels in het Markermeer op door enerzijds de toename in lengte breukstenen rand. De strekkende meters breukstenen rand neemt namelijk als gevolg van het nieuwe ontwerp toe met een factor 4. Omdat vissen hun eieren afzetten op o.a. (breuk)stenen levert dit naar verwachting een positief effect op. Anderzijds is het de verwachting dat het ondiepe water en de plas-dras zone binnen Trintelzand A+ (wanneer het ingebrachte Holocene materiaal voldoende is geconsolideerd) zal gaan functioneren als paai- en opgroeigebied voor diverse vissoorten. Eitjes worden namelijk ook afgezet op waterplanten die zich binnen de luwte zich gaan ontwikkelen, houtresten en tussen bodemmateriaal, terwijl de jonge visjes opgroeien in ondiepe rustige beschutte meestal ondiepe plaatsen, waar ze kunnen schuilen tegen predatie. Ook het areaal ondiep water neemt met het nieuwe ontwerp per saldo sterk toe; van circa 47,5 ha naar circa 98 ha. Voor de ontwikkeling van foerageerbiotoop ter plaatse van het ondiepe water en de plas-dras zone binnen de luwte is geen bedekking van het holocene materiaal met 30 cm zand nodig.

Wilgen

Tijdens de aanlegfase worden geen bomen of struvelen aangeplant. Mogelijk wordt in de diepere delen van Trintelzand A+ dood hout ingebracht omdat dit een gunstig effect heeft op de ontwikkeling van micro en macrofauna (KRW-doel). Hiervoor worden andere boomsoorten dan wilg gebruikt, of als wilgen uit het gebied zelf worden hergebruikt dan wordt het materiaal zo bewerkt dat het niet boven het water uitkomt (waardoor het niet kan uitlopen). RWS wil op Trintelzand A+ geen wilgen laten groeien. Dit blijkt ook uit het ontwerp-projectplanwaterwet Trintelzand. Bij het onderdeel Beheer en onderhoud staat: 'De zandplaten vragen beheer, zo kan het nodig zijn om opgaande begroeiing te verwijderen, dan wel tegen te gaan door periodiek aanbrengen van zand of

schelpen'. RWS is zelf verantwoordelijk voor het beheer van Trintelzand A+, maar kan dit eventueel ook (met voorwaarden) uitbesteden. De afdeling beheer heeft inmiddels aangegeven budget te reserveren voor het bestrijden van de wilgopslag.

Kosten/baten

Bij de aanleg van het natuurgebied wordt gebruik gemaakt van 2 typen materiaal; slib en zand. Het zand is nodig om de vaste structuren zoals de dammen te realiseren. Hoewel er een hoeveelheid zand gewonnen kan worden ter plaatse van de bovenste bodemlaag van het Enkhuizerzand, moet het meeste zand uit een diepere grondlaag gewonnen worden. Om hierbij te komen moet eerst een laag slib verwijderd worden. Waar het zand als bouw materiaal geldt (en relatief duur is), geldt het slib als 'bijproduct' van de zandwinning. Als het niet voor de aanleg van Trintelzand A+ gebruikt zou worden, zou het omgeput worden (terugbracht in een reeds gebruikte zandwininput). Logischerwijs geldt dat als voldaan zou moeten worden aan de eis om al het toegepaste meerbodemmateriaal met 30 cm zand te bedekken, er minder zand beschikbaar zou zijn om de dammen mee te bouwen. Met minder zand dat beschikbaar is voor dammen zou Trintelzand A+ vele malen kleiner ontworpen moeten worden, waarmee het minder positieve effecten zou opleveren voor de draagkracht van het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer voor de soorten met een instandhoudingsdoelstelling.

Conclusie

De voorgestelde wijziging van de vergunning heeft geen extra negatieve effecten tot gevolg op de instandhoudingsdoelstellingen van het Natura 2000-gebied Markermeer-IJmeer maar vooral positieve effecten door de aanleg van meer ondiep water met waterplanten, meer opgroeigebied voor vis, meer rust- en foerageergebied voor vogels en meer broedgebied voor de visdief. Het afdekken van meerbodemmateriaal is niet noodzakelijk nu er een verharding met breuksteen wordt aangelegd om afslag tegen te gaan. Rijkswaterstaat zal ongewenste wilgengroei op het Trintelzand monitoren waardoor dichtgroei wordt voorkomen. De voorgestelde wijziging kan worden vergund.

BESLUIT

GEDEPUTEERDE STATEN VAN FLEVOLAND,

Gezien het verzoek van Rijkswaterstaat Midden-Nederland van 26 februari 2018;

BESLUITEN

Op 19 oktober 2016 hebben wij vergunning afgegeven (kenmerk 1970644) De vergunning van 19 oktober 2016 (kenmerk 1970644) verleend aan Rijkswaterstaat Midden-Nederland, voor zandwinning in het Markermeer ten behoeve van de versterking van de Houtribdijk alsmede de aanleg van Trintelzand, als volgt te wijzigen:

1. De kaart verbonden aan de vergunning van 19 oktober 2016 (kenmerk 1970644) te vervangen door de kaart aangeleverd op 12 april 2018 (bijlage 1),

2. Voorschrift 6 als volgt te wijzigen:

Voorschrift 6a

Op de geplande locatie van Trintelzand mag ondiep zand worden gewonnen, ook als de bodem minder dan -2 m NAP diep is. Het gebied waar ondiepe zandwinning plaatsvindt op de locatie van Trintelzand, alsmede het gebied waar verondiept wordt, worden niet met een egale bodem opgeleverd. Deze bodem moet voldoende reliëf hebben.

Voorschrift 6b

Rijkswaterstaat monitort het gehele Trintelzand jaarlijks op ontwikkeling van plantengroei, deze monitoring wordt jaarlijks voor 1 november gedeeld met de provincie. Het Trintelzand dient geschikt te blijven voor kale grondbroedende vogels (zoals de visdief).

Tegen dit besluit kunt u binnen zes weken na datum van verzending van deze brief schriftelijk bij ons bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend te zijn en voorzien van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar. Nadere Informatie over de bezwaarprocedure treft u aan in bijlage 2 bij dit besluit.

Ondertekening

Lelystad,

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Flevoland,
de secretaris, de voorzitter,

Mr. Drs. T. van der Wal

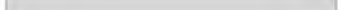
L. Verbeek

Bijlage 1: kaart Trintelzand A en A+

LEGENDA

522

	Kilometrering dijkas
	Bestaande situatie
	Steenbekleding boven water
	Steenbekleding onder water
	Zand boven water
	Zand onder water
	Grondwerk zandige versterking
	Aanbrengen steen ($M_{50,min} > 126\text{kg}$)
	Aanbrengen steen ($M_{50,min} > 72\text{kg}$)
	Habitat "Ondiep water"
	Habitat "Plasdras tussenzone"
	Habitat "Plasdras"
	Habitat "Zand"
	Habitat "Riet"
	Habitat "Bestaande bodem"

Bijlage 2 Informatieblad bezwaarprocedure Gedeputeerde Staten van Flevoland

Bezwaar

Tegen onze besluiten kunt u op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht binnen zes weken na datum van verzending ervan bij ons schriftelijk bezwaar maken. Uw bezwaarschrift dient ondertekend en voorzien te zijn van uw naam en adres, de datum, een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en de gronden van het bezwaar.

Verzoek om voorlopige voorziening

Wanneer u van mening bent dat, in afwachting van de behandeling van uw bezwaarschrift, een voorlopige voorziening moet worden getroffen, kunt u een verzoek daartoe indienen bij de voorzieningenrechter. Het adres is Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Uw verzoek om voorlopige voorziening wordt pas in behandeling genomen wanneer u griffierecht heeft betaald. De rechtbank laat u weten hoe hoog het griffierecht is en op welke wijze u dit kunt overmaken.

Overslaan van de bezwaarschriftenprocedure

Op grond van artikel 7:1a van de Algemene wet bestuursrecht kunt u in uw bezwaarschrift aangeven dat u de bezwaarschriftenprocedure wilt overslaan en rechtstreeks in beroep wilt gaan bij de bestuursrechter. In artikel 7:1 a tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht is bepaald dat wij een dergelijk verzoek in ieder geval moeten afwijzen wanneer: A) het bezwaarschrift is gericht tegen het niet op tijd nemen van een besluit. B) tegen het besluit door een andere belanghebbende ook een ander bezwaarschrift is ingediend waarin zo' n verzoek niet is gedaan en dit bezwaarschrift ontvankelijk is. Wij stemmen alleen in met het verzoek om de bezwaarschriftenprocedure over te slaan, wanneer de zaak daarvoor geschikt is. Wanneer dit het geval is, zenden wij het bezwaarschrift door aan de bevoegde rechter.

Proceskostenvergoeding

Tot slot wijzen wij u er nog op dat u op grond van artikel 7:15, tweede lid van de Algemene wet bestuursrecht bij ons - voordat wij een besluit hebben genomen op uw bezwaarschrift - een verzoek kunt indienen om de kosten die u redelijkerwijs in verband met de behandeling van uw bezwaarschrift moet maken, te vergoeden. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om kosten van rechtsbijstand, kosten van een getuige/deskundige; reis- en verblijfkosten, kosten van uittreksels uit openbare registers, telefoongesprekken. Bij het indienen van zo'n verzoek moet u het bedrag van de vergoeding aangeven en stukken overleggen waaruit blijkt dat u deze kosten daadwerkelijk heeft gemaakt. Bij het besluit dat wij op het bezwaarschrift nemen, wordt tegelijkertijd een besluit genomen op een ingediend verzoek om vergoeding van de kosten.